

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Чернівецького
національного університету
імені Юрія Федьковича
протокол № 16 від 25 листопада 2024 р.
Голова Вченої ради
Руслан БіЛОСКУРСЬКИЙ

ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ
у Чернівецькому національному університеті
імені Юрія Федьковича
результатів навчання, здобутих шляхом
неформальної та/або інформальної освіти

УВЕДЕНО В ДІЮ
наказом ректора Чернівецького
національного університету
імені Юрія Федьковича
№ 422 від «27» листопада 2024 року

Чернівці – 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі – Порядок) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та з урахуванням наказу МОН України від 08.02.2022 р. № 130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти».

1.2. Порядок регламентує процедури визнання результатів навчання, здобутих у неформальній/інформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти (далі – здобувач), які навчаються у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (далі – Університет).

1.3. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти згідно діючого законодавства та цього Порядку.

1.4. Основні терміни та визначення:

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій, набуттям додаткових компетентностей у процесі професійно-особистісного зростання в межах індивідуальної освітньої траєкторії розвитку здобувача.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час

повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, що ґрунтується на виборі освітніх програм, суб'єктів освітньої діяльності, що їх реалізують, форм і строку здобуття освіти, освітніх компонентів. У вищій освіті індивідуальна освітня траєкторія включає, зокрема, послідовність здобуття освітніх кваліфікацій, академічну мобільність, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти тощо. Індивідуальна освітня траєкторія формується здобувачем вищої освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

1.5. Не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

1.6. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 % відповідної освітньої програми (для спеціальностей галузей знань «Інформаційні технології» не може перевищувати 35 %).

1.7. Здобувач вищої освіти не може бути звільнений від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

1.8. У рамках процедур визнання у вищій освіті результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають визнанню

результати навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, стосовно для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків, передбачених відповідними конвенціями або договорами.

1.9. Університет упроваджує процедури забезпечення якості визнання результатів неформального та/або інформального навчання як складові системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ/ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

2.1. Право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

2.2. Університет може визнавати результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають вищу освіту в Університеті за певною освітньою програмою;
- переводяться з іншого закладу освіти до Університету;
- переводяться з однієї освітньої програми на іншу в межах Університету;
- поновлюються до складу здобувачів освіти до Університету.

2.3. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання особи Університетом передбачає такі процедури:

- подання особою заяви / звернення щодо визнання;
- ідентифікацію задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню Університетом;
- оцінювання задекларованих результатів навчання особи;

- прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

2.4. Університет забезпечує інформування здобувачів освіти та інших зацікавлених сторін, зокрема через офіційний вебсайт, щодо організації процедур визнання результатів неформального навчання.

2.5. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі й передбачає підтвердження досягнутих здобувачем освіти програмних результатів навчання, передбачених відповідною освітньою програмою, за якою він навчається.

3. ПРОЦЕДУРА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ У НЕФОРМАЛЬНІЙ / ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

3.1. Здобувач для визнання результатів неформальної / інформальної:

- у випадку зарахування результатів з окремих тем у межах вивчення освітнього компонента звертається усній формі до викладача;
- у випадку зарахування результатів всього освітнього компоненту звертається із заявою (Додаток 1) до декана факультету / директора навчально-наукового інституту, на якому навчається (або до якого переводиться чи поновлюється), з проханням визнати результати навчання, отримані під час неформальної та/або інформальної освіти;

До заяви додається освітня декларація про попереднє навчання (Додаток 2) і додаткові документи, які підтверджують зазначену в освітній декларації інформацію (свідоцтва, сертифікати про проходження тренінгу, семінару, вебінару, сертифікати про практику/стажування тощо).

Декларація про попереднє навчання повинна містити:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) заявника;
- опис результатів неформального та /або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява;

- інформацію про суб'єкта, який здійснив неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої здобувалися відповідні результати навчання;
- інформацію про попереднє навчання та досвід діяльності заявника, під час яких здобувались результати неформального навчання;
- перелік додаткових документів, що надаються здобувачем для підтвердження інформації про неформальне навчання.

3.2. *Консультативну допомогу здобувачу щодо заповнення декларації про попереднє навчання, зокрема, щодо опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або певним рівнем освіти надають: деканат факультету / директорат навчально-наукового інституту Університету, гарант освітньої програми, завідувач випускової кафедри, науковий керівник (для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти).*

3.3. *За розпорядженням декана факультету / директора навчально-наукового інституту Університету створюється предметна комісія (не менше 3-ох осіб), до складу якої можуть бути включені: заступник декана/директора, що відповідає за освітню діяльність, завідувач кафедри, науково-педагогічний працівник, що викладає освітній компонент, зміст та результати якого відповідають змісту та результатам неформального та/або інформального навчання, гарант освітньої програми та науковий керівник (для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти).*

Члени предметної комісії мають бути обізнаними зі специфікою оцінювання й визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті. Робота предметної комісії здійснюється на засадах професійності, компетентності, неупередженості, дотримання конфіденційності та етичних норм поведінки, створення доброзичливої психологічної обстановки для заявника. Члени предметної комісії не повинні мати конфлікту інтересів стосовно заявника.

3.4. *Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість*

(неможливість) проводити подальші процедури визнання на основі поданої заявником інформації становить, як правило, не більше десяти робочих днів.

3.5. У випадку направлення запиту до суб'єкта (зазначеного у декларації про попереднє навчання), який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання, термін розгляду заяви про визнання може бути продовжений, про що Університет інформує заявника. Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію.

3.6. За результатами аналізу, перевірки отриманої інформації *предметна комісія приймає рішення* про можливість проводити подальші процедури визнання.

3.7. Якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання або досвіду діяльності заявника не підтверджується, *Університет повертає документи заявнику* без подальшого розгляду із зазначенням підстав прийняття такого рішення. Оскарження такого рішення здійснюється відповідно до п. 4.13 цього Порядку.

3.8. Здобувач має право *повторно подати на розгляд* заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

3.9. Предметна комісія на підставі інформації, що міститься у декларації про попереднє навчання й наданих документах, здійснює *співставлення результатів неформального та/або інформального навчання* здобувача з

результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою.

Зіставлення задекларованих здобувачем результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання за відповідною освітньою програмою, передбачає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності.

3.10. *За результатами співставлення предметна комісія приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.*

3.11. *У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми Університету, розглядається можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньої програми, за якою навчається здобувач.*

4. ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

4.1. *Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача здійснюється предметною комісією за підсумками їх оцінювання.*

4.2. *Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання здобувача повинні забезпечувати оцінювання усіх змістових складових відповідного (відповідних) результату (результатів) навчання (змістову валідність).*

4.3. *Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника предметна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які*

застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання.

4.4. *За результатами зіставлення предметна комісія приймає рішення щодо відповідності (невідповідності) задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання здобувача певним результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, та ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню.*

Предметна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

Предметна комісія приймає одне з таких рішень, представлених нижче:

1) *визнати результати навчання, набуті під час неформального та/або інформального навчання, та зарахувати здобувачу певний освітній компонент освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається як оцінка підсумкового контролю з відповідного освітнього компоненту освітньої програми.*

2) *не визнавати результати навчання, набуті під час неформальної/інформальної освіти;*

3) *визнати результати навчання, набуті під час неформального та/або інформального навчання та зарахувати здобувачу окремі види навчальної роботи за освітнім компонентом, у випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається як оцінка проміжного контролю з відповідного освітнього компоненту освітньої програми;*

4) *визнати результати навчання, набуті під час неформального та/або*

інформального навчання *в рамках вибіркової складової освітньої програми*. Відповідно, за підсумками визнання таких результатів навчання Університет зараховує заявнику певну кількість кредитів вибіркової складової освітньої програми. У такому випадку визнані результати навчання мають бути відображеними в індивідуальному навчальному плані як один чи декілька вибіркових освітніх компонентів. Обсяги таких освітніх компонентів у кредитах ЄКТС визначаються на основі інституційної практики призначення кредитів ЄКТС освітнім компонентам.

5) *призначити дату проведення позачергового контрольного заходу*, відповідно до зазначеного у навчальному плані для навчальної дисципліни (освітнього компонента), що може бути зарахований.

4.5. Якщо *предметна комісія вважає за необхідне провести контрольний захід*, то здобувача ознайомлюють з силабусом/робочою програмою освітнього компонента та переліком питань, які виносяться на контроль.

Якщо навчальним планом передбачено виконання індивідуального семестрового завдання (реферат, розрахункова робота, домашня контрольна робота тощо) з навчальної дисципліни, то здобувача ознайомлюють з переліком тем роботи та критеріями оцінювання.

Предметна комісія надає здобувачу до 10-ти робочих днів для підготовки до контрольного заходу (з кожного освітнього компонента) та для виконання обраної ним теми / варіанта індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

За результатами контрольного заходу предметна комісія оцінює результати та виносить рішення про зарахування цих результатів як оцінку поточного чи підсумкового семестрового контролю з відповідного освітнього компонента.

4.6. *За підсумками роботи предметна комісія складає протокол*, у якому міститься висновок про повне/часткове зарахування чи незарахування результатів неформального та/або інформального навчання.

4.7. *У разі зарахування навчальної дисципліни*, працівник деканату у індивідуальному навчальному плані здобувача зазначає: назву навчальної

дисципліни, загальну кількість годин / кредитів, оцінку й підставу для зарахування (номер протоколу засідання предметної комісії). Здобувача звільняють від вивчення зарахованої навчальної дисципліни.

4.8. У разі зарахування лише окремих тем освітнього компонента здобувачу зараховують максимальний бал з теми відповідно до системи оцінювання цієї навчальної дисципліни та звільняють від виконання відповідних завдань.

Загалом з дисципліни, за результатами неформальної та / або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці курсу, здобувачу освіти може бути зараховано до 25% від зальної кількості балів.

4.9. Протокол предметної комісії, у якому зазначено висновок про визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти, а також заява на ім'я декана факультету (директора коледжу) та декларація з копіями документів (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо) зберігаються в особовій справі здобувача. Протокол, у якому міститься висновок щодо невизнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти, зберігається в деканаті протягом періоду навчання здобувача.

4.10. У разі негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти здобувач має право звернутися з заявою про апеляцією до ректора Університету.

Ректор своїм наказом створює апеляційну комісію у складі: проректора з науково-педагогічної роботи та освітньої діяльності; декана факультету / директора навчально-наукового інституту; науково-педагогічних працівників, які є фахівцями відповідного профілю і не входили до складу предметної комісії; представника студентського самоврядування та наукового керівника (для третього освітньо-наукового рівня вищої освіти).

Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення. Рішення апеляційної комісії є остаточним.

4.11. У випадку виникнення конфліктної ситуації здобувача із членами предметної комісії врегулювання здійснюється відповідно до Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу в Університеті та Етичного кодексу Університету за участі Етичної комісії у разі зверненням однієї зі сторін конфлікту.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Це Положення набирає чинності з дати затвердження Вченою радою Університету.

5.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність, і вступають у дію внесені зміни.

5.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету.

5.4. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті, не призводить до зменшення обсягу освітньої програми й наданих освітніх послуг і не може бути підставою для оскарження загальної вартості освітніх послуг.

5.5. Визнати таким, що втратило чинність Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у системі формальної освіти) від 28.03.2022р.).